

DRAAIBOEK COMMITTERING VAN 450 MW WINDENERGIE OP DE NOORDZEE

1. OPDRACHT

Op 21 november 2007 hebben de bewindslieden van EZ, VROM en V&W de opdracht gegeven aan de betrokken directeuren om in maart 2008 te komen met een concept-voorstel op welke wijze deze kabinetsperiode committering van nog eens 450 MW windenergie op zee gerealiseerd kan worden en hoe het toekomstige beleid richting 6000 MW windenergie op zee er uit dient te zien. Deze eerste ambitie staat in het werkprogramma Schoon en Zuinig. Committering van 450 MW betekent een aangegane verplichting in de vorm van een vergunning én in de vorm van een subsidiebeschikking. De werkelijke bouw van windturbineparken vereist ook na de verstrekte vergunning en subsidie nog zoveel voorbereidingstijd dat dit pas na deze kabinetsperiode zal gebeuren.

Een interdepartementale werkgroep onder voorzitterschap van V&W/RWS heeft middels dit draaiboek de stappen gedefinieerd die moeten leiden tot deze committering. Het advies dat de Strategiegroep Transitie Offshore Wind (TOW) in november 2007 heeft uitgebracht is hierbij waardevol gebleken. Een aantal aanbevelingen is meegenomen door deze werkgroep en ook door de werkgroep Lange termijn. Gezien de complexiteit van deze materie is vanuit beide werkgroepen geconcludeerd dat – zolang subsidieverlening bepalend is voor de realisatie van Wind op Zee – een strakke regie vanuit de overheid nodig is om windparken op zee op een doelmatige en effectieve wijze te kunnen realiseren. Hierbij wordt overigens de sector op elk moment waar dit zinvol is, nadrukkelijk betrokken. Gezien de gewenste daadkracht, bestaande politieke verantwoordelijkheden en ambities, is gekozen voor genoemd afstemmingsmodel i.p.v. voor de door TOW aanbevolen convenantvorm. Overigens worden ook in het in binnenkort te sluiten sectorakkoord Energie t.a.v. Wind op Zee aanvullende afspraken gemaakt tussen de betrokken overheden en het bedrijfsleven. Ook dit biedt mogelijkheden om de verbinding tussen overheid, energiebedrijven en de toeleverende industrie te verbeteren.

De windsector is geconsulteerd over dit draaiboek. Deze consultatie en de schriftelijke reactie met voornamelijk vragen van NWEA hebben niet geleid tot aanpassing van het draaiboek. De vragen van NWEA zijn apart beantwoord.

In het draaiboek zijn de te volgen stappen tot en met het afgeven van de uiteindelijke subsidiebeschikking aangegeven. In het stappenplan is gewerkt met scenario's om te anticiperen op mogelijke uitkomsten van beoordelingen of ontwikkelingen.

Hoofdstuk 2 geeft het stappenplan met een korte toelichting op deze stappen.

Hoofdstuk 3 en bijlage 1 geven een nadere uitwerking van de criteria die gebruikt worden bij vergunningverlening in het kader van de Wet beheer Rijkswaterstaatswerken (Wbr) (zoals afstand tot scheepvaartroutes, mogelijke ecologische effecten en regelingen mbt. vliegveiligheid).

Hoofdstuk 4 geeft de contouren weer van het nieuwe beleid voor windenergie op zee na de realisatie van deze 450 MW.

2. STAPPENPLAN EN TOELICHTING

Juli 2008

STAP 1: Het generieke deel van de passende beoordeling is gereed.

Toelichting: Het generieke deel van de passende beoordeling over mogelijke ecologische effecten dat de overheid maakt, is gereed op 1 juli 2008. Het locatiespecifieke deel maakt de initiatiefnemer zelf op basis van dit generieke deel. Na 1 juli 2008 gaat de passende beoordeling integraal onderdeel uitmaken van het MER.

STAP 2: Subsidiecriteria voor toekenning SDE subsidie nader uitgewerkt en bekend gemaakt.

Toelichting: de hoofddoelstelling van het toewijzingsmechanisme voor SDE-subsidie is om tegen het laagste subsidiebedrag een zo groot mogelijke elektriciteitsproductie uit Wind op Zee op het beoogde tijdstip te realiseren. Aangezien marktpartijen beter in staat zijn het minimaal benodigde subsidiebedrag vast te stellen dan de overheid en dit bovendien per partij kan verschillen, is gekozen voor een tenderaanpak waarbij in geval van schaarste (d.w.z. meer subsidie aanvragen dan beschikbare subsidie) competitie tussen marktpartijen een rol speelt. Het gaat hierbij uitsluitend om marktpartijen die zich hebben gekwalificeerd voor deelname aan het SDE-subsidieverleningsproces. De subsidiecriteria die het vergunningproces kunnen beïnvloeden zullen uiterlijk 1 juli bekend gemaakt worden.

STAP 3: Consultatie van de windsector over de subsidiecriteria en de passende beoordeling.

Najaar 2008

- Initiatiefnemers wordt gevraagd aan te geven of en zo ja hoeveel initiatieven zij door willen zetten, d.w.z. Wbr vergunningaanvragen (incl. m.e.r.) willen indienen voor 1 maart 2009.

Toelichting: Om het proces van vergunningverlening door het Bevoegd Gezag goed te kunnen plannen is het noodzakelijk te weten hoeveel initiatieven serieus doorgezet worden richting een volledige vergunningaanvraag.

Tot 1 februari 2009

STAP 4a: Beoordelen MER's door V&W/RWS

Toelichting: Uiterlijk 1 februari 2009 dient het MER volledig en juist verklaard en aanvaard te zijn om nog een reële kans te maken op een tijdige volledige vergunningaanvraag. Uit de beoordeling van het MER en/of passende beoordeling kunnen aanwijzingen of aanpassingen komen op het gebied van nautiek (1.1), ecologie (1.2) of luchtvaartveiligheid (1.3).

SCENARIO 1.1: als gevolg van nautische veiligheid zijn aanpassingen aan het park noodzakelijk om een positief advies te krijgen.

Indien de aanpassingen gering zijn kan de ingediende MER aangevuld worden dan wel ambtshalve de vergunning aangepast.

Indien de aanpassingen dermate groot zijn dat een nieuwe MER en aanvraag dient te worden gemaakt, verliest de initiatiefnemer de kans op een tijdige vergunning.

SCENARIO 1.2: Uit de passende beoordeling of uit het MER komen aspecten waarmee rekening gehouden dient te worden met het besluit over de vergunningaanvraag.

Scenario 1.2.1: Indien uit het generieke deel van de passende beoordeling blijkt dat door mitigatie het mogelijk is om significante negatieve effecten te vermijden, kan de initiatiefnemer bij niet te grote aanpassingen het MER en de vergunningaanvraag aanpassen dan wel ambtshalve de vergunning aangepast. Indien de aanpassingen dermate groot zijn dat een nieuwe MER dient te worden gemaakt, verliest de initiatiefnemer de kans op een tijdige vergunning.

Scenario 1.2.2: Indien uit het generieke deel van de passende beoordeling blijkt dat het mogelijk is dat er andere locaties zijn waarbij op grond van de passende beoordeling significante negatieve aspecten wel uit te sluiten zijn, en dit is, ondanks mitigatie niet het geval bij de onderhavige aanvraag, wordt de vergunning niet afgegeven.

Scenario 1.2.3: Uit het generieke deel van de passende beoordeling blijkt dat in alle gevallen voor windenergie op zee significante negatieve effecten niet uit te sluiten en deze met mitigatie niet te vermijden zijn. Dan geldt het ADC criterium van de Vogel- en Habitatrichtlijn: (Alternatieven, Dwingende redenen van groot openbaar belang; Compensatie). De consequentie is dat er gezocht zal moeten worden naar compenserende maatregelen. De compensatie van de negatieve effecten dient gerealiseerd te worden voordat het project wordt uitgevoerd. **NB: In dit geval 1.2.3 zullen de hier genoemde stappen en termijn niet meer gehaald kunnen worden.**

SCENARIO 1.3: Als onder bepaalde omstandigheden de vliegveiligheid van en naar een olie- en gasplatform in het geding kan zijn vanwege de locatie van de windturbines, wordt aan de initiatiefnemer van het windturbinepark gevraagd hierover met de operator van het platform afspraken te maken. Als de partijen er onderling niet uitkomen, neemt het Bevoegd gezag een besluit over de aanvraag na de overwegingen van de operator en initiatiefnemer gehoord te hebben.

Bij een positief besluit t.a.v. windenergie zal IVW bij de werkelijke aanvang van de bouw de vergunning tot vlieguitvoering voor het betreffend platform aanpassen.

SCENARIO 1.4: De aangevraagde locatie voor een windturbinepark is in tegenspraak met het advies van de Deltacommissie over mogelijke eilanden.

Afhankelijk van de status van de vergunningaanvraag, het advies van de Deltacommissie en de timing qua realisatie zal hiervoor door het bevoegd gezag worden bepaald of een initiatief op de betreffende locatie voor een vergunning in aanmerking komt.

Tot 1 maart 2009

STAP 4b: Behandelen van vergunningaanvragen door V&W/RWS Noordzee. Uiterlijk 1 maart 2009 dienen ingediende vergunningaanvragen, inclusief MER als volledig en juist beoordeeld te zijn.

Toelichting: Bestaande initiatieven (startnotities) krijgen een reële periode van ruim 9 maanden de tijd om tot een volledige aanvraag incl. MER te komen. Dat betekent dat per 1 maart 2009 volledige vergunningaanvragen, inclusief een volledig en juist verklaard MER ingediend moeten zijn. Na deze datum worden aanvragen niet meer in behandeling genomen. De Wbr vergunningen zouden niet meer op tijd afgeven kunnen worden om mee te kunnen doen met de tender voor de subsidieverstreking. Na deze subsidieverstreking wordt het bestaande beleid vervangen door het nieuwe beleid waarin op een andere wijze vergunningen worden verstrekt. Het Bevoegd Gezag heeft een periode van 6 maanden plus een mogelijke uitloop van 9 weken nodig om een besluit af te geven.

Tabel 1: Overzicht data en termijnen

Actie	Aanvraag vergunning met goed MER	Volledige vergunning-aanvraag	Definitieve beschikking	Aanvraag subsidie	SDE beschikking
Uiterste datum	15 januari 2009	1 maart 2009	1 november 2009	1 december 2009	1 april 2010
Benodigde tijd	→6 wkn	→35 wkn	→4 wkn	→18 wkn	

Eerste kwartaal 2009

- Verdere subsidievoorwaarden nader uitgewerkt en bekend gemaakt.

Toelichting: Een belangstellende partij wordt gekwalificeerd zodra is vastgesteld dat hij voldoet aan een aantal relevante basiseisen, zoals het hebben van een Wbr-vergunning (definitief besluit), een gedegen businessplan, een solide projectfinanciering en voldoende ervaring/kennis/kunde van de betreffende partij of het consortium.

December 2009

STAP 5: Aanvragen voor subsidie dienen voor 1 december 2009 ingediend te zijn bij EZ. Voorwaarde voor een ontvankelijke aanvraag is in ieder geval een geldige Wbr vergunning. Er wordt maximaal 450 MW gesubsidieerd.

Toelichting: Eventuele beroepsprocedures tegen een Wbr vergunning zijn geen beletsel om mee te doen aan de tender voor de SDE subsidie.

1 December 2009 – 1 april 2010

STAP 6: Beoordelen subsidieaanvragen door EZ.

Toelichting: Dit gebeurt aan de hand van de eerder gepubliceerde criteria en uiterlijk 1 april 2010.

Uiterlijk 1 april 2010

STAP 7: Besluit toekenning SDE aan 1 of 2 parken door EZ.

Toelichting: Indien de verstrekte SDE subsidie minder is dan 450 MW wordt dan bekeken op welke wijze met de resterende gereserveerde gelden omgegaan wordt.

Tot november 2012

STAP 8: Bouwactiviteiten checken door V&W/RWS Noordzee

Toelichting: de Wbr vergunningen gelden in principe voor een periode van 3 jaar. De initiatiefnemer met de subsidiebeschikking moet gaan bouwen binnen een termijn van maximaal 3 jaar na de datum van verlening van de Wbr vergunning.

- Niet gebruikte Wbr vergunningen vervallen

Toelichting: de in 2008 en 2009 verstrekte Wbr vergunningen die niet geleid hebben tot realisatie van een windturbinepark vervallen automatisch na een periode van 3 jaar.

3. CRITERIA BIJ HET BEOORDELEN VAN Wbr VERGUNNING-AANVRAAG

Hieronder volgt een opsomming van de criteria die het bevoegd gezag (BG, RWS Noordzee in opdracht van de Staatssecretaris van V&W) hanteert bij het nemen van een besluit over vergunningaanvragen voor windturbineparken in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr). Het woord 'criteria' wordt hier in de ruimste zin van het woord bedoeld: wat neemt het bevoegd gezag in haar overwegingen mee om tot een gewogen besluit te kunnen komen? De volledige procedure voor het aanvragen van een vergunning – waar deze besluitvorming een onderdeel van uitmaakt - is te vinden in het overzicht 'termijnen en procedures', te downloaden op www.noordzeeloket.nl.

1. Overheidsbeleid zoals verwoord in:

- Nota Ruimte,
- Integraal Beheerplan Noordzee 2015, en
- Programma 'Schoon en zuinig'.

Zie beleid op www.noordzeeloket.nl en www.vrom.nl.

2. Wet beheer Rijkswaterstaatswerken (Wbr)

Zie wetgeving op www.noordzeeloket.nl.

3. Beleidsregels inzake toepassing Wbr op installaties in de EEZ, december 2004

- Geen vergunning als een gebied wordt vrijgehouden voor andere functies (Art. 3)
- Eén aanvraag mag niet meer ruimte in beslag nemen dan 50 km² (Art. 3)
- De vergunningaanvraag moet volledig zijn; een milieueffectrapport (MER) is vereist (Art. 4)
- Behoud van mogelijkheden voor een doelmatig en veilig gebruik van de Noordzee (Art. 5)
- Rekening houden met Nota Ruimte en andere op de Noordzee betrekking hebbende plannen o.g.v. de Wet op de waterhuishouding, de Wet op de Ruimtelijke Ordening, de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Wet milieubeheer (Art. 5).

Voor de Beleidsregels, zie de downloads op www.noordzeeloket.nl.

4. Richtlijnen inzake de inhoud van het MER, V&W RWS Noordzee

Het bevoegd gezag geeft voor iedere startnotitie specifieke richtlijnen af. De richtlijnen schrijven voor welke onderwerpen in het MER opgenomen moeten worden. Op basis van de richtlijnen beoordeelt het bevoegd gezag of het MER volledig en juist is. Ook de Commissie voor de m.e.r. (Cmer) toetst aan de richtlijnen. Zie de tot op heden afgegeven richtlijnen op www.noordzeeloket.nl

5. Adviezen aan het bevoegd gezag: ecologie, scheepvaartveiligheid en luchtvaartveiligheid

Het bevoegd gezag raadpleegt naar eigen inzicht een aantal adviseurs op verschillende vakgebieden om tot een gewogen besluit te kunnen komen. Ook de inspraakreacties, die in dezelfde periode als de adviezen ontvangen worden, kunnen worden gezien als 'adviezen'. Voor al deze adviezen geldt dat het BG zelf kan bepalen of ze daar opvolging aan geeft of niet. In **bijlage 1** volgt een overzicht van de belangrijkste adviseurs en hoe het BG met hun adviezen tot op heden omgaat. De adviezen betreffen de aspecten ecologie (A), scheepvaartveiligheid (B) en luchtvaartveiligheid (C).

4. CONTOUREN VAN HET NIEUWE BELEID

1. Het Rijk (voortouw Staatssecretaris van V&W) wijst “windgebieden” aan in het Nationaal Waterplan 2009.

- windgebieden zijn gebieden in zee waar naar de visie van het rijk windturbineparken zouden kunnen worden gerealiseerd rekening houdend met andere functies op de Noordzee (ecologische randvoorwaarden, scheepvaart en luchtvaart /olie en gaswinning e.d.). Voor de omvang van deze gebieden wordt uitgegaan van orde grootte 6000 MW;
- het totaal oppervlak van het windgebied zal ca 1000-1500 km² zijn;
- belangenafweging t.a.v. vaststelling windgebieden vindt plaats via het proces van Plan MER en structuurvisie rond het Nationaal Waterplan;
- de status van deze “windgebieden” is dat ze worden vrijgehouden voor de functie wind en dat het rijk vastlegt dat zij alleen in deze gebieden via een specifieke regeling (in het kader van de Stimuleringsregeling duurzame energie) de subsidie zullen geven (daarbuiten dus niet).

2. Periodiek stelt het rijk (voortouw Minister van EZ) “windkavel/licentiegebied” open voor inschrijving voor tender t.b.v. subsidietoewijzing en verkrijgen van “licentie”.

- windkavel is het gebied, vastgelegd in coördinaten binnen het windgebied;
- de grootte van de windkavel wordt door het rijk vooraf bepaald en is (periodiek) afhankelijk van beschikbare subsidie;
- de markt kan voorstellen indienen voor een windturbinepark in de opengestelde kavel waarbij in ieder geval wordt aangegeven wat het beoogde opgesteld vermogen is, de beoogde energie productie en de benodigde financiële ondersteuning is;
- het rijk kiest in de tender 1 partij uit de ingediende aanvragen (belangrijkste criteria zijn hoogste energieproductie voor laagste subsidie, betrouwbaarheid business plan, technische betrouwbaarheid van het voorstel);
- de gekozen partij krijgt een voorlopige/voorwaardelijke subsidietoekenning inclusief licentie, met de verplichting om binnen een bepaalde periode (gefaseerd mijlpalen vast leggen) het park op die plek verder te ontwikkelen, de Wbr vergunningaanvraag incl. MER in te dienen, een vergunning te verkrijgen en het park te bouwen en te exploiteren.

3. De betrokken licentiehouders dient een Wbr vergunningaanvraag (incl. MER) in en het rijk (voortouw Staatssecretaris van V&W) verleent de Wbr vergunning.

- De Wbr vergunning is op basis van een inrichtings-MER en betreft “fine tuning”; bij aanwijzing van windgebieden in het Nationaal Waterplan heeft reeds een globale beoordeling (ook nog rekening gehouden met cumulatieve effecten) plaatsgevonden t.a.v. de geschiktheid van de locatie.

Bijlage 1 Adviezen bij het beoordelen van Wbr vergunningaanvragen voor windturbineparken op zee

A. ECOLOGIE

➤ Adviezen van de RWS Waterdienst en de Commissie voor de m.e.r. (Cmer)

De RWS Waterdienst (WD) (voorheen: RIKZ) toetst aan de regelgeving die van toepassing is op het natuurbeheer op de Noordzee. Adviezen van de WD betroffen tot op heden met name de volledigheid en juistheid van het MER.

De Cmer toetst aan:

- de richtlijnen voor het MER,
- onjuistheden in het MER, en
- de wettelijke regels over de inhoud van het MER.

De Cmer adviseert tot nu toe bij alle MER's voor windturbineparken om een passende beoordeling op basis van de Habitatrichtlijn uit te (laten) voeren op het gebied van:

- effecten van onderwatergeluid van windparken op zeezoogdieren en vissen, en
- aanvaringsrisico voor vogels.

Zie www.commissiemer.nl voor de tot op heden afgegeven adviezen door de Cmer.

➤ Het BG en adviezen op gebied van ecologie:

- Het BG heeft nav. het advies van de Cmer de RWS Waterdienst opdracht gegeven de passende beoordeling uit te voeren. De uitkomsten van de passende beoordeling worden 1 juli 2008 verwacht en bestaan uit een generiek deel en een locatie-specifiek deel. Het generieke deel zal worden gepubliceerd op www.noordzeeloket.nl.
- Zodra wordt besloten een vergunning af te geven adviseert de RWS Waterdienst over de monitoringsvoorschriften die in de vergunning moeten worden opgenomen.

B. SCHEEPVAARTVEILIGHEID

➤ Adviezen van de Nautische adviesgroep:

Op het gebied van scheepvaartveiligheid ontvangt het BG tot op heden vele gevraagde en ongevraagde adviezen. De inhoud van deze adviezen loopt zeer ver uiteen. De onderbouwing die bij de adviezen wordt geleverd is niet altijd toereikend voor het nemen van een weloverwogen besluit. Daarom heeft het BG besloten tot het instellen van een **Nautische adviesgroep**. Deze adviesgroep geeft een advies op basis van de relevante onderdelen van het MER, de bijbehorende adviezen en haar eigen expertise en praktische ervaring op zee. De groep bestaat uit een aantal ervaren Noordzeeloodsen en medewerkers van het Kustwachtcentrum en van Verkeer & Waterstaat.

De aspecten die door de Nautische adviesgroep in overweging worden genomen zijn na te lezen in de tot op heden bij de afgegeven ontwerp-besluiten gepubliceerde adviezen. Deze zijn te vinden op www.inspraakpunt.nl (als onderdeel van ontwerp besluiten).

➤ Het BG en adviezen op het gebied van scheepvaartveiligheid:

- De volgende aspecten hebben een rol gespeeld in de besluitvorming:
 - Ankergebieden: Afstand van parken tot ankergebieden, mogelijkheden om veilig ten anker te gaan rekening houdend met windrichting, stroom, aanvaarroutes en ter plaatse geldende scheepvaartverkeersmaatregelen, mogelijkheden om ankergebied te verplaatsen of te verkleinen wel/niet aanwezig.

- Afstand tot vaarroutes: 500 meter afstand tussen park en clearways of verkeersscheidingsstelsels is minimaal; een grotere afstand is gewenst indien:
 - (1) het park zich aan de stuurboordzijde van de vaarroute bevindt en het een druk bevaren route betreft (bijvoorbeeld in havenaanloopgebied), en/of
 - (2) daar waar drukke routes elkaar kruisen en/of
 - (3) andere obstakels zoals platforms aanwezig zijn, en/of
 - (4) het park zich in of nabij een scheidingszone van een verkeersscheidingsstelsel bevindt.
- (Radar)zicht en kritische gebieden: De drukte op het radarbeeld aan boord van een schip varend in het gebied en - indien van toepassing - op het radarbeeld van de verkeersbegeleiding. In een 'kritisch gebied'¹ zijn er veel scheepsbewegingen in verschillende richtingen en met verschillende snelheden. Deze drukte speelt een aanvullende rol bij besluitvorming, evenals de drukte van het visuele beeld dat de stuurman vanaf zijn schip ervaart.
- Cumulatieve effecten: de combinatie van het betreffende park met omliggende (in ontwerp) vergunde parken wordt in beschouwing genomen. Er wordt daarbij vanuit gegaan dat smalle corridors tussen parken niet worden bevaren door de grotere zeeschepen.
- Mitigerende maatregelen wel of niet mogelijk, zoals: intensievere verkeersbegeleiding, uitbreiden verkeersscheidingsstelsels, verplaatsen van ankergebieden, instellen van voorzorgsgebieden, aanpassing aan het park.
- Veronderstellen dat een schip een windpark mag invaren in geval van nood is geen serieuze optie voor het BG.

Zie de volledige teksten van de tot op heden afgegeven besluiten op www.inspraakpunt.nl.

C. LUCHTVAARTVEILIGHEID/BEREIKBAARHEID PLATFORMS

➤ Adviezen van Inspectie Verkeer en Waterstaat, toezichtaanpak luchtvaart

IVW adviseerde in 2007 de vergunning voor een park te weigeren gelet op de nabijheid van een mijnbouwinstallatie. Het aanvliegen van deze installaties door helikopters zal in specifieke gevallen (hoge windkracht, windrichting, slecht zicht) worden beperkt. Dit betekent dat het platform in deze specifieke gevallen niet bereikbaar is, ook niet in geval van calamiteiten. Bovendien bestaat er een groter risico op een (dodelijk) ongeval door aanvaring van een helikopter met een windturbine. Het gaat daarbij met name om situaties waarbij er problemen met de helikopter zelf zijn (bijvoorbeeld motorstoring of -uitval). In combinatie met slechte weersomstandigheden kan dit tot levensbedreigende situaties leiden.

IVW geeft verder aan dat alleen indien het park wordt gebouwd buiten een obstakelvrije zone van 5 nautische mijlen (+/- 9km) vanaf het helikopterdek, wordt tegemoetgekomen aan separatiernormering die in diverse leidende internationale normen staat omschreven. Deze 5NM wordt gehanteerd bij het aanvliegen op instrumenten (blind) volgens een zogenaamde glijvlucht.

➤ Het BG en adviezen op het gebied van luchtvaartveiligheid

Het BG kan de volgende keuzes maken:

-
- ¹ a. een gebied in/nabij een havenaanloopgebied met intensieve scheepvaart met verschillende snelheden uit verschillende richtingen, en/of
 - b. een gebied waarin beloodsing plaatsvindt, en/of
 - c. een gebied waarin wordt overgegaan van seaspeed naar havenmanoeuvresnelheid en v.v.

- (1) Er wordt geaccepteerd dat het platform niet altijd onder alle omstandigheden vanuit alle richtingen aanvliegbaar is en een vergunning voor het windpark kan worden afgegeven. Aan de vliegveiligheid wordt niet getornd. Of:
- (2) Het windturbinepark wordt zodanig aangepast (binnen de aanvraag) dat voldaan wordt aan de obstakelvrije zone van 5 zeemijl (waarmee tegemoet wordt gekomen aan de opmerkingen van de Luchtverkeersleiding Nederland en IVW). Of:
- (3) De vergunning voor het windpark zal moeten worden geweigerd.

Ad 1: Indien er wordt geoordeeld dat het vanuit veiligheidsoogpunt acceptabel is dat het platform niet altijd onder alle omstandigheden vanuit alle richtingen aanvliegbaar is: dan zal de initiatiefnemer met de operator van de mijnbouwinstallatie tot een vergelijk moeten komen over beperkingen ten aanzien van de bereikbaarheid van de mijnbouwinstallatie en/of mitigerende maatregelen om de bereikbaarheid acceptabel te houden. Criteria die daarbij een rol spelen (niet limitatief) zijn:

- ligging (richting en afstand) van windmolens in relatie tot het platform;
- aanvliegrichtingen die geblokkeerd worden door het park en frequentie van gebruik daarvan;
- flexibiliteit/mogelijkheden om park anders in te richten dan voorgenomen,
- bemand/onbemand platform;
- karakter van de operaties op het platform;
- type helikopter dat wordt ingezet;
- mogelijke synergie tussen operaties op het platform en in het windpark (denk bijvoorbeeld aan combineren van het helikopterverkeer naar platform en windpark, medegebruik van (verlaten) platform door wind operator);
- gewilligheid van platformoperators om mee te werken aan een oplossing;
- levensduur van het platform die resteert.

Komen partijen tot een vergelijk dan zal IVW wellicht de vergunning voor het helikopterdek moeten aanpassen (en mogelijk zal de mijnbouwmilieuvergunning van EZ moeten worden aangepast). Daartegen kan door andere partijen overigens wel beroep worden ingesteld.

Ad 2: Een kleiner windturbinepark kan, als het om een in omvang kleine wijziging gaat en er geen cruciale elementen van het park worden geraakt, worden bereikt door het ambtshalve partieel verlenen (en dus een deel weigeren) van de Wbr-vergunning. Gaat het om een omvangrijk deel van het park of worden cruciale onderdelen van het park geraakt, dan zal de initiatiefnemer een gewijzigde vergunningaanvraag moeten indienen.

Ad 1 en 2: Komen partijen niet tot een vergelijk en is een kleiner, aangepast park geen optie, dan kan V&W alsnog besluiten of zij het acceptabel vindt om de bereikbaarheid van platforms te beperken. De platform-operator kan een beroep doen op de Regeling nadeelcompensatie V&W 1999 indien hij daarbij aantoonbaar onevenredige schade oploopt.

Ad 3. Indien middels de hier beschreven route geen acceptabele oplossingen kunnen worden gevonden, zal het BG de vergunningaanvraag voor het windturbinepark moeten weigeren.